

niale quantum ad culpam virtute alicuius satisfactionis, aut motus charitatis, aut affectionis erga diuina: non autem per quodcumque remittitur quo ad poenam, quæ illi debetur, iuxta illud Pauli 1. Cor. 3. Qui superadificat scenum, & stipulam, id est venialia, saluus erit, sic tamen quasi per ignem: quia hac ratione, qui esset prorsus immunis à mortalibus, per solam asperisionem aquæ benedictæ, aut per transfusionem pectoris euolare in cælum sine transitu per purgatorium. Remittitur ergo reatus poenæ secundum quantitatem, & proportionem feruoris charitatis, ita etiam inquit D. Thom. lib. qq. disput. 7. artic. 12. ad 4.

16 [Quæritur etiam, ¶ an peccatum veniale fieri possit mortale. Resp. pro intelligentia huius quæstionis, q̄ Bonau. super 4. sent. dist. 16. dicit, quod triplex est genus peccati venialis. Quoddam enim est ex subreptione, quod ideo dicitur veniale, quia vitari nõ potest: quoddam ex cogitatione, siue voluntate sine consensu, quod ideo veniale, quia plenè homo non consentit in cogitatione, vt de cogitatione citra cõsensum in delectationem: quoddam est veniale cum ratione, & consensu, sed tamè ideo veniale, quia non est deordinatio contra præceptum, vt verbum otiosum, & mædaciū iocosum, cap. vnum, distin. 25. Primum, quod committitur per subreptionem, semper est veniale, quod quidem verum est quo ad se, cum consensum deliberatum habere non possit, qui necessarius est ad effectum, vt cõstituitur peccatum mortale, cap. 1. de delict.

17 puer. ¶ Potest tamen effici mortale tribus modis, primo quando aduertet se facere aliquam decalogi transgressionem. v.g. si passione aliqua commotus blasphemandi animum non habens, Deum blasphemaret, venialiter peccaret, si tanta turbatio fuerit, vt quod diceret, non aduertet, quod fecus, si aduertet, quantuncunq̄e repentino furore blasphemauerit, S. Tho. 2. 2. q. 13. ar. 2. in fi. Nauar. c. 12. nu. 84. & cap. 23. num. 116.

Et nos diximus lib. 2. capit. 19. nu. 7. vbi collegimus duplicem subreptionem reperiri in blasphemia. Prima, quando nõ aduertit, & est peccatum veniale. Altera, quando aduertit, & est mortale. Secundo modo, & tertio potest fieri peccatum veniale mortale in sua origine, & 18 accidenti. ¶ Sicut in simili patet de pollutione nocturna: nam licet nulla pollutio in somnis inchoata, & perfecta ex sui natura sit peccatum, Gabr. de Cano. miss. lect. 10. tamen si perueniret, & originem haberet ex præcedentibus cogitationibus cum concupiscentia, & delectatione, atque consensu, erit peccatū mortale, cap. testamentum, d. 6. Sic etiã peccatum esset in accidente, si pollutio in somnis septem expergiscens cõsumaret, vel consumata in somnis delectaretur, vt diximus lib. 2. de pollutio. noct. cap. 86. Igitur peccatum veniale fit mortale per subreptionem in sua origine, & accidente, id est ante, & post. v. g. Si quis per mentis subreptionem committeret quicquid de specie peccati mortalis, vt est, maledicere Deum, licet hoc in se non videatur mortale, potest tamè in sua origine mortale habere, si forte procederet ex notabili incuria, vel negligentia, quando si vellet, posset commode prouidere, ne illud occurreret, vnde non prouidendo videtur malitiosè peccare: cum lata culpa æquiparetur malitiæ, cap. vt animarum, de constit. lib. 6. notatur per Barto. in l. quod Nerua. ff. depositi. Potest etiam habere latam culpã peccatum per subreptionem in suo accidente, v.g. si post factum adesset complacentia. Secundum secundo modo veniale. i. per delectationem citra consensum fit mortale per complacentiam, secundum quod placitum dicitur plenus 19 consensus. ¶ De tertio veniali, quod est per rationem, & consensum, quæritur, an possit fieri mortale. Hæc quæstio habet duplicem sensum. Primus, an hæc culpa venialis per essentiam fiat mortalis, & hoc est impossibile, id est, vt verbum otiosum ex se fiat peccatū mor